

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 37Ps/5/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6625201072
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2025:6625201072.1

Uznesenie

Okresný súd Lučenec v právnej veci osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony: A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX/XXX, XXX XX F. G., zastúpený opatrovníkom: Zariadenie sociálnych služieb B. F., IČO: 00 647 551, so sídlom C. D. E. XXX/XXX, XXX XX F. G., za účasti navrhnutého opatrovníka: mesto Veľký Krtíš, IČO: 00 319 651, H. C. G. X, XXX XX F. G., o zmene opatrovníka, takto

rozhodol:

I. Súd odvoláva z funkcie opatrovníka I. J. J. B. F., IČO: 00 647 551, so sídlom C. D. E. XXX/XXX, XXX XX F. G. a obmedzenému spôsobilosti na právne úkony A. B., narodenému XX.XX.XXXX u s t a n o v u j e za opatrovníka mesto F. G., IČO: 00 319 651, H. C. G. X, XXX XX F. G..

II. K. A. F. G., IČO: 00 319 651, H. C. G. X, XXX XX F. G. je oprávnený a povinný zastupovať obmedzeného spôsobilosti na právne úkony A. B. narodeného 06.12.1989 v konaniach pred štátnymi a samosprávnymi orgánmi ako aj inými inštitúciami, spravovať všetky jeho bežné záležitosti, v tom aj majetkové, rozhodovať pri zaistní zdravotnej starostlivosti, liečebnej spolupráci, pri poskytovaní sociálnych služieb, preberať za neho dôchodok a sociálne dávky, finančné a iné majetkové a nemajetkové plnenia, ktoré je p o v i n n ý použiť v záujme nesvojprávneho.

III. Opatrovník je o p r á v n e n ý hospodáriť s finančnými prostriedkami a majetkom opatrovanca v rozsahu bežnej správy majetku. V podstatných veciach potrebuje súhlas súdu.

IV. Opatrovník je p o v i n n ý vyhotoviť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia súpis spravovaného majetku opatrovanca a doručiť ho súdu.

V. Opatrovník je p o v i n n ý najmenej dvakrát ročne vždy k 30.06. a k 31.12. príslušného kalendárneho roka za prechádzajúce polročné obdobie predkladať súdu správu o opatrovancovi a o nakladaní s jeho majetkom a po skončení funkcie je opatrovník p o v i n n ý do dvoch mesiacov predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku opatrovanca.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 10.03.2025 bol súdu doručený návrh navrhovateľa Zariadenia sociálnych služieb Pod vinicami, IČO: 00 647 551, ktorý vykonáva funkciu opatrovníka spôsobilosti na právne úkony obmedzeného A. B., narodeného XX.XX.XXXX (ďalej len „nesvojprávny“), na zmenu opatrovníka. Dôvodom zmeny opatrovníka je kolízia záujmov prijimateľa sociálnych služieb (nesvojprávneho) a poskytovateľa sociálnych služieb (opatrovníka). Za nového opatrovníka nesvojprávneho navrhovateľ navrhol mesto Veľký Krtíš.

2. Mesto F. G. malo za to, pokiaľ vo vzťahu k osobe s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony A. B., narodeného XX.XX.XXXX nebude možné ustanoviť za opatrovníka príbuzného alebo osobu, ktorá spĺňa podmienky pre takéto ustanovenie, je mesto F. G., aj s poukazom na miesto trvalého pobytu dotknutej osoby a súdnu prax v predmetnej oblasti, uzročené s prípadným ustanovením za opatrovníka tejto osobe.

3. Na základe uvedeného súd zisťoval, či sa v okruhu nesvojprávneho nachádza blízka osoba, ktorá by mohla vykonávať funkciu opatrovníka nesvojprávneho. Lustráciou v registri obyvateľov SR súd zistil, že rodičia nesvojprávneho zomreli – matka L. B. zomrela dňa 1228.10.2013 a otec B. B. zomrel dňa XX.XX.XXXX. Nesvojprávny A. B. bol jediným dieťaťom svojich rodičov. Ďalšie blízke osoby nesvojprávneho dohľadané neboli.

4. Na pojednávaní dňa 09.07.2025, uskutočneného za osobnej prítomnosti všetkých účastníkov konania, navrhovateľ (opatrovník nesvojprávneho) trval na podanom návrhu.

5. Mesto F. G. vzalo vzniknutú situáciu na vedomie, súhlasilo s opatrovníctvom nesvojprávneho.

6. Podľa § 27 ods. 2 a 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianky zákonník, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník. Ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadnej jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom (§ 18 ods. 1).

7. Podľa § 272 zákona č. 191/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

8. Podľa § 273 CMP, na konanie o ustanovení opatrovníka je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má fyzická osoba bydlisko; ak takýto súd nie je, súd, v ktorého obvode má fyzická osoba majetok.

9. Podľa § 274 ods. 1 a 2 CMP, súd rozhoduje uznesením. V uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

10. Podľa § 275 CMP, súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

11. Podľa § 276 CMP, súd odvolá opatrovníka z výkonu funkcie na jeho návrh.

12. Podľa § 277 ods. 1 a 2 CMP, súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka. Súd opatrovníka odvolá, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje povinnosti, zneužíva svoje práva alebo z iných vážnych dôvodov.

13. Podľa § 1 ods. 2 prvá veta zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

14. Podľa § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z. z.“), poskytovateľ sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby nemôže byť ustanovený za opatrovníka prijímateľa sociálnej služby v zariadení, v ktorom prijímateľovi sociálnej služby poskytuje sociálnu službu. Obmedzenie podľa prvej vety neplatí, ak štatutárny orgán poskytovateľa sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby je blízka osoba prijímateľa sociálnej služby.

15. Pokiaľ ide o návrh opatrovníka pozbaveného na odvolanie z funkcie, tento súd posúdil v súlade s ustanovením § 276 CMP, podľa ktorého súd odvolá opatrovníka z výkonu funkcie na jeho návrh, z čoho vyplýva, že výkon funkcie opatrovníka je vždy dobrovoľný. Preto už samotná skutočnosť, že opatrovník nechce naďalej túto funkciu vykonávať je dôvodom na vyhovieň jeho návrhu, a preto súd

výrokom I. tohto uznesenia odvolal Zariadenie sociálnych služieb Pod vinicami z funkcie opatrovníka nesvojprávneho A. B..

16. Keďže A. B. je naďalej obmedzený v spôsobilosti na právne úkony (rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 7Ps/3/2016-38 zo dňa 20.06.2016, právoplatný dňa 28.06.2016) a súd odvolal z funkcie jeho doterajšieho opatrovníka, bolo mu v súlade s ustanovením § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka potrebné ustanoviť nového opatrovníka. Podľa ods. 3 uvedeného zákonného ustanovenia, za opatrovníka môže súd ustanoviť príbuzného fyzickej osoby alebo inú osobu, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka a ak to možné nie je, súd za opatrovníka ustanoví orgán miestnej správy alebo jeho zariadenie, ktoré je oprávnené vstupovať pod svojim menom. Súd preto v prvom rade hľadal opatrovníka z rodinného okruhu posudzovaného. Keďže predkovia nesvojprávneho (rodičia) už nežijú a nebola dohľadaná žiadna ďalšia blízka osoba nesvojprávneho, nebolo možné za opatrovníka ustanoviť nesvojprávne nikoho z okruhu jeho príbuzných (blízkych) osôb.

17. Keďže nesvojprávne nebolo možné ustanoviť za opatrovníka príbuzného ani inú vhodnú fyzickú osobu, súd v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka ustanovil za jeho opatrovníka mesto F. G., v ktorom meste má nesvojprávny trvalý pobyt. Mesto F. G. akceptovalo ustanovenie za opatrovníka nesvojprávneho A. B..

18. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/20/2022 zo dňa 28.02.2022, ktorý uviedol: „Ustanovenie § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1 ods. 2, prvá veta zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení predstavuje subsidiárnu možnosť ustanoviť obec za tzv. verejného opatrovníka osobe, ktorá ho musí mať ako zákonného zástupcu, ak neexistuje iná osoba, ktorá by spĺňala podmienky na ustanovenie opatrovníka.“

19. Ustanovenie § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka v spojení s § 2 ods. 1, prvá veta zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení predstavuje subsidiárnu možnosť ustanoviť obec za tzv. verejného opatrovníka osobe, ktorá ho musí mať ako zákonného zástupcu, ak neexistuje iná osoba, ktorá by spĺňala podmienky na ustanovenie opatrovníka. Každá fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky je obyvateľom určitej obce. Zákonodarcu zvolil toto kritérium z dôvodu, že medzi obcou a jej obyvateľom existuje špecifický vzťah, ktorý zahŕňa starostlivosť o potreby obyvateľov obce (viď názor z rozhodnutia NS SR 7 Cdo/20/2022 zo dňa 28.2.2022). Ustanovenie mesta Veľký Krtíš ako opatrovníka nesvojprávneho teda korešponduje aj s názorom NS SR v rozhodnutí sp. zn. 7 Cdo/20/2022 zo dňa 28.2.2022, navyše je voľbou aj najvhodnejšej alternatívy aj z hľadiska teritoriálnej blízkosti a prístupu v súvislosti so zabezpečením ochrany záujmov nesvojprávneho.

20. Súd tiež poukazuje na aktuálne rozhodnutie Krajského súdu v Žiline 12CoPs/9/2023-182 zo dňa 29.11.2023, v ktorom odvolací súd zdôraznil, že základnou úlohou obcí a miest v zmysle zákona pri výkone samosprávy je práve starostlivosť o potreby jej obyvateľov, pričom výkon funkcie opatrovníka má z pohľadu obce (mesta) svojou povahou blízko k splneniu jej úloh na úseku sociálnej kurately a poskytovania sociálnych služieb. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona o obecnom zriadení je „povinnosťou obce“ zabezpečiť starostlivosť o potreby jej obyvateľov. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe súdov súhlas tzv. verejného opatrovníka s ustanovením sa nevyžaduje.

21. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd ustanovil nesvojprávne A. B. za opatrovníka mesto F. G. a výrokmi II., III., IV. a V. uznesenia zároveň vymedzil rozsah práv a povinností.

22. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd účastníkom konania nárok na náhradu trov nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie podľa § 368 CSP, nakoľko účastníci konania sa po jeho vyhlásení a odôvodnení vzdali odvolania proti uzneseniu.